

Szekfü András:

Lajtha és Höllering

Zene és film viszonyának a korban új megközelítése¹

Az 1936-ban készült, *Hortobágy* című film rendezője, Georg M. Höllering (1897–1980) nem sokkal korábban gyártásvezető volt Bertolt Brecht és Slatan Dudow *Kuhle Wampe* (1932) című klasszikus német filmjében. Filmzene-koncepciójában bizonyára hatott rá Hanns Eisler, aki a *Kuhle Wampé*ban modernista szimfonikus zenei blokkokat, ismert művészek által énekelt balladákat és a film számára írt tömegdalokat alkalmazott. A *Hortobágy* című filmben azonban Höllering, Lajtha László zeneszerzővel, a korban szokatlan zenei megoldást alkalmazott. Az eisleri ihletést átalakították és továbbfejlesztették. Az eredeti szimfonikus zenei betétek mellett Lajtha munkatársa, Balla Péter segítségével magyar népdalokat építettek be drámai funkciókba. A film öt legfontosabb szereplője elénekel egy-egy jelleméhez, helyzetéhez illő népdalt. Tömegdal helyett pedig a pásztorok „férfikórusa” énekel népdalt, népballadát. Ezáltal a *Hortobágy* egyfajta korai népdal-musical jellegét is kapott.

---

¹ A Lajtha László halálának 50. évfordulója tiszteletére rendezett konferencián, 2013. február 16-án elhangzott előadás absztraktja.